

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

пл. „Св. Неделя“ № 5, София 1000
тел.: (+359 2) 9301-268
факс: (+359 2) 981 1833

www.mh.government.bg

БАЛНЕОЛОГИЧНА ОЦЕНКА

№ 147

от 31.01.2020 г.

Тази балнеологична оценка удостоверява, че минералната вода, добита от водовземно съоръжение

сондаж № 1хг

находище на минерална вода „Спатово“, с. Спатово, община Сандански, област Благоевград има следните:

А. Геоложки и хидроложки характеристики:

Местоположение

Сондаж № 1хг се намира в северозападния край на с. Спатово, използван за стадион и на 20 м източно до шосето свързващо с. Спатово със с. Склаве.

Формираща среда на минералната вода

Находище на минерална вода „Спатово“ разкрива термални пукнатинни води с дълбока циркулация, формирани в дълбоките и разломени зони на кристалинната подложка и към разседите в плиоценските пясъчници и конгломерати.

Подхранване на находището

Находището е от пластов тип и е формирано в седиментите на неогенския водоносен комплекс. Предполага се, че минералните води постъпват от подложката и по разседи се изливат в чакълесто-песъчливите пластове на неогенския комплекс, който се явява вторичен колектор.

Колектор на минералната вода

Колектор на минералните води (водовместваща среда) са гнайсите на Огражденския метаморфен комплекс (Og/mg и Og/mva). Средата е пукнатинно-порова до пукнатинно-жилна в близост до тектонските нарушения.

Експлоатационен водоизточник на минералната вода в находището

Експлоатационен водоизточник в находището е сондаж № 1хг с дълбочина 944 м.

Преминатият от сондаж № 1хг геоложки разрез е следния:

- от 0,00 до 27,00 м – чакъли, пясъци и пясъчливи глини, квартернер;
- от 27,00 до 102,40 м – светлосиви пясъчливи глини, плиоцен;
- от 102,40 до 383,80 м – пясъчливи глини с прослойки от заглинени пясъчници, плиоцен;
- от 383,80 до 944,40 м – глинести пясъчници, дребнозърнести с прослойки от пясъчливи глини, плиоцен.

Конструкцията на сондаж № 1хг е следната:

- от 0,00 до 300,00 м – сондирано с $\varnothing$ 150 мм, обсадено с $\varnothing$ 219 мм в интервала 0,00-29,60 м, с $\varnothing$ 146 в интервала 29,60-297,00 м, задтръбно циментирана;
- от 300,00 до 802,90 м – сондирано с $\varnothing$ 110 мм, обсадено с $\varnothing$ 108 мм в интервала 265,00-801,00 м. Колоната с $\varnothing$ 108 мм е комбинирана с филтри в интервала 320,00-346,00 м и 415,00-490,00 м.
- от 802,90 до 944,40 м - сондирано с $\varnothing$ 91 мм.

Експлоатационни ресурси

Със Заповед № РД-751/30.09.2014 г. на министърът на околната среда и водите са утвърдени експлоатационните ресурси на находище на минерална вода „Спатово“, както следва:

Воден обект.	Експлоатационни ресурси от минерална вода			Температура Т (°C)	Експлоатационни ресурси от хидрогеотермална енергия		
	Q _{EP1} (л/сек)	Q _{EP2} (л/сек)	Q _{EP3} (л/сек)		Q _{EP1} (л/сек)	Т (°C)	G ² _{екс} (kJ/s)
Находище на минерална вода „Спатово“, с. Спатово, община Сандански, област Благоевград – публична общинска собственост	2,34	3,12	2,34	34	3,77 _{С№1хг} 1,69 _{С№3хг}	19 19	300,13 _{С№1хг} 134,54 _{С№3хг}
5,46							

и технически възможния дебит на водоземното съоръжение:

Водоземно съоръжение:	Технически възможен дебит на водоземното съоръжение	Кота СВН	Допустимо понижение Сдоп.	Допустима дълбочина на водното ниво,	Допустима кота на динамичното водно ниво,	Температура
	Q (л/сек)	м	м	м	м	Т (°C)
Сондаж № 1хг	3,77	175,82	8,62 от кота СВН	6,00 от кота ос помпа	Помпажно до кота 167,20	34

Каптиране

Надземната част на сондаж № 1хг е разположена в малка циментова каптажна постройка. На устието на сондажа няма спирателен кран. Посредством PVC тръба, се отвежда самоизливът през стената на каптажната постройка. Водата от сондажа се излива на циментова площадка.

Санитарно-охранителна зона

Определянето на санитарно-охранителна зона на находище на минерална вода „Спатово“ е в процедура.

Б. Състав:

1. Аниони	mg/l	eq%
F ⁻	10,08	7,588
Cl ⁻	14,01	5,653
SO ₄ ²⁻	177,36	52,812
CO ₃ ²⁻	17,00	8,105
HCO ₃ ⁻	109,22	25,610
HSiO ₃ ⁻	1,25	0,232
NO ₃ ⁻	< 1,00	0,000
NO ₂ ⁻	< 0,05	0,000
Сума:	328,92	~100,00

Сух остатък при 180°C 437 mg/l
 Сух остатък при 260°C 427 mg/l
 Електропроводимост при 25°C 699 µS/cm
 рН 9,15

2. Катиони	mg/l	eq%
NH ₄ ⁺	< 0,05	0,000
Li ⁺	< 0,05	0,000
Na ⁺	150,87	96,397
K ⁺	0,77	0,289
Ca ²⁺	4,51	3,306
Mg ²⁺	< 0,12	0,000
Fe-общо	0,03	0,008
Mn ²⁺	< 0,02	0,000
Сума:	156,18	~100,00

H₂SiO₃ 28,20 mg/l
 Обща минерализация 512 mg/l
 Въглероден диоксид < 0,03 mg/l
 Сероводород 0,10 mg/l
 Дебит 3,77 l/s
 Температура 34 °C

Външен вид: Водата е бистра, безцветна, без утайка и мирис.

3. Микроелементи (mg/l)

Алуминий	0,07	Селен	< 0,010
Арсен	0,017±0,005	Живак	< 0,001
Антимон	< 0,005	Цинк	0,025
Кадмий	< 0,003	Барий	0,025
Хром	< 0,005	Бор	0,253
Мед	< 0,050	Цианиди	< 0,010
Никел	< 0,005	Сребро	< 0,050
Олово	< 0,010		

Данните са съгласно Протоколи от изпитване № 140 от 22.07.2019 г. на Специализирана лаборатория за анализ на минерални води към „НСБФТР“ ЕАД, гр. София и Протокол от контрол на минерална вода № МВ 4 от 13.06.2019 г. на РЗИ Благоевград.

4. Радиологични показатели

Обща α- активност	0,056±0,026 Bq/l	Радон-222	24±3 Bq/l
Обща β- активност	0,313±0,069 Bq/l	Естествен уран	< 0,0020 mg/l
Радий-226	0,072±0,022 Bq/l	Обща индикативна доза	< 0,1 mSv/year

Данните са съгласно Протоколи за контрол на радиологичните показатели на вода № W 096a и № W 096b от 07.08.2019 г. на Орган за контрол от вида А при НЦРРЗ.

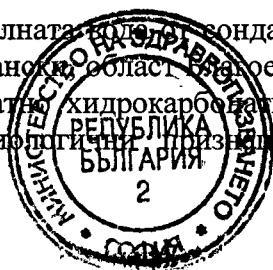
5. Микробиологични показатели

Общ брой колонии на жизнеспособни микроорганизми при 20±2°C за 72 ч.	0 КОЕ/см ³	Ешерихия коли при 43°C	0/250 см ³
Общ брой колонии на жизнеспособни микроорганизми при 37±1°C за 24 ч.	0 КОЕ/см ³	Фекални стрептококи (ентерококи)	0/250 см ³
Колиформи при 37°C	0/250 см ³	Сулфитредуциращи кластридии	0/50 см ³
		Псевдомонас аеругиноза	0/250 см ³

Данните са съгласно Протокол от контрол на води № 632 от 17.06.2019 г. на РЗИ Благоевград.

Заклучение:

Общата минерализация на минералната вода (сондаж № 1хг, находище на минерална вода „Слатово“, с. Слатово, община Сандански, област Благоевград) е 512 mg/l. Характеризира се като изотермална; минерализирана, сулфатна, хидрокарбонатно-натриева вода, съдържаща флуорид, без санитарно-химични и микробиологични показатели на замърсяване. Съдържанието на

изследваните микрокомпоненти и стойностите на радиологичните показатели са в границите на нормите за минерални води, с изключение на показателя „арсен“. Водата има стабилен физико-химичен състав и свойства и отговаря на изискванията на Наредба № 14 за курортните ресурси, курортните местности и курортите (ДВ, бр. 79 от 1987 г., посл. изм. бр. 70 от 2004 г.).

Поради установено високо съдържание на „флуор“ (установена стойност от 10,08 mg/l) и повишена стойност по показател „арсен“ (установена стойност от 0,017±0,005 mg/l, при максимална стойност от 0,010 mg/l на естествено присъстващи съставки в натуралните минерални води) водата се определя като **неподходяща за използване за питейно-битови цели.**

В. Свойства:

Лечебно-профилактичните свойства на водата се определят от нейната минерализация и наличието на хидрокарбонатни, сулфатни, натриеви и флуорни йони. Питейното балнеолечение с този тип води оказва въздействие основно върху стомашно-чревния тракт, жлъчно-чернодробната и бъбречно-отделителната системи. Водата намалява лекостепенно хиперацидитета на стомашния сок и стимулира кинетиката на жлъчните пътища. Ниската минерализация води до потенциране на диурезата. Наличието на арсен и високото съдържание на флуорид ограничава ползването на минералната вода за питейни цели.

При използване за външно балнеолечение и балнеопрофилактика (след temperиране) оказва благоприятно въздействие при следните заболявания: дегенеративни и възпалителни (в ремисия) ставни заболявания (артроартрити, коксартрози, ревматоиден артрит, анкилозиращ спондилоартрит и др.); заболявания на периферната нервна система (дископатии, радикулити, плексити, полирадикулоневрити и др.); ортопедични заболявания (за раздвижване при посттравматични и постоперативни състояния); кожни заболявания (хронични неспецифични дерматити, атопични дерматити и др.).

Противопоказания за външно балнеолечение: специфични заболявания; онкологични заболявания; инфекциозни заболявания; заболявания в активен стадий и декомпенсирана функция на органи и системи; ХИБС - ритъмни нарушения; епилепсия.

Минералната вода може да бъде използвана за хигиенни и спортно-рекреативни цели след съответно temperиране.

В случаите, когато минералната вода от водовземно съоръжение – сондаж № 1х2, находище на минерална вода „Спатово”, с. Спатово, община Сандански, област Благоевград се ползва за цели различни от посочените в балнеологичната оценка или когато водата се ползва по начин, който променя минералния състав посочен в балнеологичната оценка, следва да бъде получено одобрение от Министерство на здравеопазването за всяка конкретна цел и начин на нейното приложение.

Минералната вода не може да бъде използвана за питейни цели.

**МИНИСТЪР:
КИРИЛ АНАНИЕВ**

